

Asia: OM029/00/2019, VN/7313/2019

Lausuntopyyntö terrorismin rahoittamista koskevien säännösten muuttamista koskevasta hallituksen esityksen luonnoksesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Ulkoministeriöllä ei ole huomautettavaa esitettyihin rikoslain muutoksiin. Ul-koministeriö esittää seuraavat huomiot esityksen perustelujen osalta siltä osin kuin niissä on käsitelty ehdotettujen muutosten suhdetta lakiin varojen jäädyttämisestä terrorismin torjumiseksi (325/2013; varojen jäädyttämislaki) ja lakiin eräiden Suomelle Yhdistyneiden Kansakuntien ja Euroopan unionin jäsenenä kuuluvien velvoitusten täyttämistä (659/1967; pakotelaki):

Nykytilaa ja sen arviointia käsittelevässä luvussa 2.2 on käsitelty varojen jäädyttämislain lisäksi neuvoston asetuksen (EY) N:o 2580/2001 ja rikoslain 46 luvun 1–3 §:n säännöstelyrikosta koskevien säännösten suhdetta. Ul-koministeriö huomauttaa, että terrorismin vastaisten pakotteiden osalta tältä osin relevantteja ovat myös YK:n turvallisuusneuvoston ja sen alaisen pa-kotekomitean tekemät päätökset ISILiin ja al-Qaidaan kuuluvien ja niitä lähellä olevien tahojen varojen jäädyttämisestä. YK:n turvallisuusneuvoston asettamat pakotteet on tältä osin Euroopan unionissa pantu täytäntöön ase-tuksella (EY) N:o 881/2002 siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen. Lisäksi Euroopan unionin neuvosto on ottanut käyttöön autonomisia rajoittavia toimenpiteitä ISILiä ja al-Qaidaa lähellä olevia tahoja kohtaan asetukset-la (EU) 2016/1686. Varojen luovuttaminen edellä mainittujen asetusten liit-teissä oleville tahoille on kriminalisoitu Suomessa asetuksen (EY) n:o 2580/2001 rikkomisen tavoin rikoslain 46 luvun mukaisena säännöstelyrikoksena.

Luonnoksen kappaleissa 2.2 ja 2.5 (terroristin rahoittaminen) todetaan, että varojen jäädyttämislain mukaista varojen luovutuskieltoa ei lain 7 §:n 2 momentin mukaan sovelleta sellaisiin varoihin, jotka on tarkoitettu vain jää-dyttämisspätöksen kohteena olevan luonnollisen henkilön tai hänen per-heensä henkilökohtaiseen käyttöön tai kulutukseen. Tältä osin ulkoministe-riö toteaa, että mainittu poikkeus on suppea ja sen tulkinnassa on otettava huomioon varojen jäädyttämislain perustelujen mukaan lain tavoite, eli varojen kanavoitumisen estäminen terrorismin rahoittamiseen. Poikkeuksen alaan kuuluu näin ollen vain omaisuus, jota ei sen luonteen vuoksi voi lain tavoitteen kannalta merkityksellisellä tavalla käyttää rahan, tavaroiden tai palveluiden hankkimiseen, kuten

kulutushyödykkeet (HE 61/2012, s. 30/l). EU:n neuvoston pakoteasetusten mukaan varojen jäädytyksestä ja varojen luovuttamiskiellosta poikkeaminen on kaikissa tapauksissa sallittua ainoastaan kansallisen toimivaltaisen viranomaisen luvalla ja YK:n listaamien henkilöiden osalta silloin, kun pakotekomitea ei ole määräajassa vastustanut myönnettävää poikkeusta.

Ulkoministeriöllä ei ole huomautettavaa terroristiryhmän rahoittamisen rangaistavuuden toissijaisuuden poistamisesta suhteessa säännöstelyrikosta koskeviin säännöksiin. Kuten luonnoksessa on todettu, terroristiryhmän rahoittamisen tai terroristin rahoittamisen tunnusmerkistön täytyessä voidaan samalla soveltaa säännöstelyrikkoksia koskevia säännöksiä, jos samalla on kysymys myös varojen jäädyttämislain tai EU:n pakoteasetuksiin perustuvan varojen luovutuskiellon rikkomisesta.

Oikeuspäällikkö

Kaija Suvanto

Lainsäädäntösihteeri Juho Keinänen

Keinänen Juho
Ulkoministeriö - Oikeuspalvelu/kansainvälisen oikeuden yksikkö